

VORMI TÄITMISE JUHEND

(Maksebilansi aruanne - vorm 2)

ARUANDE TÄITMISEL PALUME LÄHTUDA KONSOLIDEERIMATA MAJANDUSARUANNETEST.

NETOARVESTUSTE KEELD

Varade ja kohustuste vahelist ning tulude ja kulude vahelist saldeerimist ning muid netoarvestusi ei tehta.

TEKKEPÕHINE ARVESTUSPRINTSIIP

Aruande täitmisel tuleb lähtuda tekkepõhisest arvestusest. Majandustehingud tuleb kajastada ajahetkel, kui need on toimunud, sõltumata sellest, kas raha on tegelikult laekunud või makstud (Raamatupidamise seadus § 5, lg. 2).

VÄLISVALUUTA ÜLEVIIMINE EESTI KROONIDESSE JA KURSIVAHED

Aruande kõik rahalised näitajad esitatakse tuhandetes kroonides. Välisvaluutas toimunud tehingud hinnatakse ümber operatsioonipäeval kehtiva valuutakursi järgi. Veerus "realiseerimata kasum/kahjum kursi- ja hinnamuutustest" näidatakse valuuta ümberhindlusest tekkinud tulu (+) või kulu (-).

PÕHIMÕISTED

ARHITEKTUURILINE JA MUU INSENER-TEHNILINE TEENUS - projekteerimine, planeerimine ja projekti järelevalve, ülevaatus, kaardistamine, toodete testimine ja sertifitseerimine jms.

ARVUTITEENUS - andmebaaside kasutamine ja arendamine, andmetöötlus ja programmeerimine, riistvarakonsultatsioonid, tarkvara juurutamine jms.

AUDIOVISUAALNE TEENUS - filmide, raadio- ja televisiooniprogrammide tootmine ja muusikaprogrammide lindistamine (sh esinemistasud).

AUTORIÕIGUSE MÜÜK / SOETAMINE - maksed autoriõiguste (patendid, kaubamärgid, frantsiisid jmt) **omandamise** või sellest **loobumise** eest.

EHITUSTEENUS EESTIS - ehitusteenus Eestis ehitataval objektil.

EHITUSTEENUS VÄLISMAAL - ehitusteenus välismaal ehitataval objektil.

FINANTSTEENUS – pangateenus ning teenustasu, mis saadakse finantsvarade vahendamise ja haldamisest.

FONDIEMISSIOON - aktsiakapitali suurendamine aktsiaseltsi omakapitali arvel sissemakseid tegemata aktsiate arvu või olemasolevate aktsiate nimiväärtuse suurendamise teel.

FRANTSIIS - piiratud õiguste müümine firma tootemargi ning teeninduse oskusteabe kasutamiseks

INFOAGENTUURIDE TEENUS - uudisteagentuuride teenus.

JÄÄTMEKÄITLUS JA SAASTE LIKVIDEERIMINE - jäätmete ümbertöötlemine ja utiliseerimine.

KAPITALIRENT (FINANTSLIISING) - laen (renditehing) vara soetamiseks tingimusel, et rendiobjekt jääb vara maksumuse ja intresside kustutamiseni rendileandja omandusse.

KASUM / KAHJUM MAJANDUSTEGEVUSEST – konsolideeritud kasum (+) või kahjum (-) äritegevusest, millest on maha arvatud finantsvarade allahindlussummad, sealhulgas ebatöenäoliselt laekuvad summad ning realiseerimata kasum ja kahjum hinna- ja kursimuutustest. Jooksva aasta majanduskasum näidatakse kumulatiivselt (kasvavalt).

KASUTUSRENT (KASUTUSLIISING) - renditehing, kus rentnik kasutab lepinguperioodi kestel vara ning lepingu lõppedes tagastab selle rendileandjale.

KAUBANDUSTEENUS - kaubamaaklerite ja vahendajate komisjoni- ja teenustasu. Kaubandusteenus on Eesti residentide poolt välismaalt ostetud kaupade maksumuse ja nende poolt välismaale edasimüüdü kaupade maksumuse vahe. Tingimuseks on, et kaup ise ei ületa Eesti piiri.

KINDLUSTUSPREEMIAD - elu- ja varakindlustuspreemiad, st kindlustuslepingute (poliiside) eest makstud summad eesmärgiga anda osa vastutust kindlustusseltsile võimalikest õnnetusjuhtumitest tulenevate kahjude hüvitamiseks.

KONSULTATSIOONI- ja JUHTIMISTEENUS - juhtimiskonsultatsioonid ja nõuanded, mainekujundus ning maksualane konsultatsioon jms.

KONTROLL (VALITSEV MÕJU) ETTEVÕTJA MAJANDUSTEGEVUSE ÜLE – võime otsustada teise ettevõtja (tütarettevõtja) finants- ja äripoliitika üle (vt näidet).

KONTSERN - ettevõtjate ühendus (konsolideerimisgrupp), kus emaettevõtjal (konsolideerival üksusel) on üks või rohkem tütarettvõtjat (konsolideeritavat üksust) ning ta omab igas tütarettvõtjas hälteenamust (üle 50%).

KÕRGEIM KONTROLLIV ÜKSUS - ettevõtja, kes kontrollib teise ettevõtja finants- ja äritegevust, omades otseselt või kaudselt enam kui poole hääleõiguslikest aktsiatest, ja kes ei ole kontrollitav mõne teise ettevõtja poolt (vt näidet).

LÜHIAJALINE LAEN - laen, mille lepinguline tagasimaksmise tähtaeg on 1 aasta või vähem.

MITTERESIDENT - välismaal registreeritud juriidiline või füüsiline isik, kelle alaline elukoht on mõnes teises riigis, mitte Eestis. Mitteresidentsete ettevõtjate Eestis asuvad filiaalid ja tütarettvõtjad on Eesti residentid. Analoogselt, Eesti ettevõtjate välismaal asuvad filiaalid ja tütarettvõtjad on Eesti suhtes mitteresidentid. Välisriikide saatkonnad või Eestis resideeruvad muud välismaised riigorganid on mitteresidentid.

MUU AUTORIOIGUSTASU - maksed autoriseeritud immateriaalse vara (patendid, kaubamärgid jmt) **kasutamise** eest (va frantsiisid jmt).

MUUD TEENUSED - kõik eel- ja allpool mittekirjeldatud teenused.

OTSEINVESTEERIA - osanik (füüsiline või juriidiline isik), kellele kuulub ettevõtja aktsia(osa)kapitalist 20% või enam. Otseinvesteeriija on põhiaktsiate omanik.

OTSEINVESTEERINGUD – investeeringud otseinvesteeringusuhetes olevate ettevõtjate vahel, kus otseinvesteeriija omab otseselt või kaudselt tütar- või sidusettevõtjas olulist osalust (enam kui 20%)

PIKAAJALINE LAEN - laen, mille lepinguline tagasimaksmise tähtaeg on üle ühe aasta.

POSTI- JA KULLERTEENUS - postisaadetiste pakkimine, lähetamine, transport ja kättetoimetamine, postkastide rent jmt.

PÕLLUMAJANDUS- JA KAEVANDUSTEENUS - põllumajandus- ja kaevandusalane teenus (ka maavarade analüüs).

RAAMATUPIDAMIS- JA AUDIITORTEENUS - raamatupidamis- ja finantsarvestus ning auditeerimine.

RAHATURUINSTRUMENT – rahaturul kaubeldav kõrge likviidsuse ning madala intressi- ja krediidiriskiga reeglina alla üheaastase tähtajaga võlakohustus.

REALISEERIMATA KASUM / KAHJUM KURSI- VÕI HINNAMUUTUSTEST - turuhinna ja valuutakursi muutustest ning ka ümberhindlusest tingitud kasumid (+) või kahjumid (-) ning ebatöenäoliselt laekuvad summad (nn mittehingulised summad).

SIDUSETTEVÕTJA - äriühing, kus teine ettevõtja omab osaniku või aktsionäriina lepingu alusel või ilma selleta 20%-50% tema hääleõigusega aktsiatest või osadest.

TEADUS- JA ARENDUSTEENUS - teadus- ja rakendusuuringud, toote- või protsessiarendus ja -uuringud ning tehniline tugiteenus.

TELEKOMMUNIKATSIOONITEENUS - tele- ja raadiotranslatsioon, telegraafside, teleksi- ja faksiside, satelliit- ja kaabeltelevisioon, elektronpost jms.

TULETISINSTRUMENT - mingi finantsinstrumendi, indeksi või kaubaga seotud väärtpaber, mis võimaldab finantsriskidega kauplemist turul, so õigus või kohustus osta, müüa või vahetada mingit finantsvara tulevikus kokkulepitud hulgal ja hinnaga (optsoon, forward, SWAP, futuur jmt).

TURUNDUS- JA REKLAAMITEENUS NING AVALIKU ARVAMUSE UURING - reklaami tellimine, messid, näituseteenused, turu- ja avaliku arvamuse uuring.

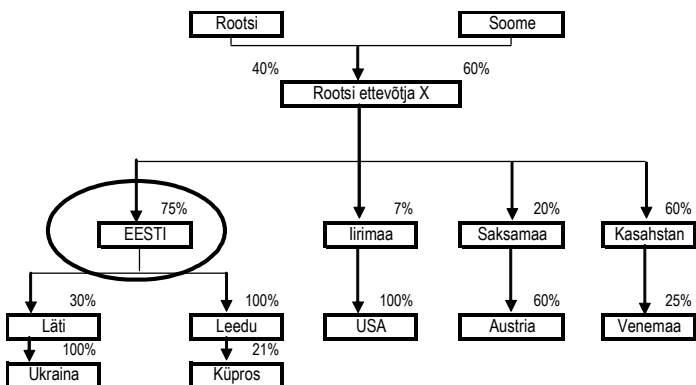
TÖÖTLEMISTEENUS - teistest riikidest sisseveetavate taasväljaveo kohustusega materjalide ja peale töötlemist samadesse riikidesse väljaveetavate kaupade maksumuse vahe (näit. sisseveetud kangastest Eestis õmmeldud õmblustoodete hind miinus välisriikidest sisseveetud kangaste maksumus on mitteresidentidele müüdü töötlemisteenus) ning vastavalt tuleb kajastada ka vastupidine majandustehing, mil toimub töötlemisteenuse ost mitteresidentidelt.

TÜTARETTEVÕTJA - äriühing, kus emaettevõtja omab selle osaniku või aktsionäriina lepingu alusel või ilma selleta valitsevat mõju.

VÕLAKIRI – reeglina pikaajaline (lunastamistähtaeg üle ühe aasta) nõudeõigust tõendav väärtpaber, mis sisaldab laenuvõtja kohustust maksta laen kokkulepitud tähtajal laenuandjale tagasi ning tasuda intressid.

VÄLISAKTIVAD / VÄLISNÕUDED JA VÄLISPASSIVAD / VÄLISKOHUSTUSED - nõuded ja kohustused, mille vastaspooleks on mitteresidentid.

NÄIDE
kontsernisiseste otseinvesteeringusuhete ja investeeringute kajastamise kohta Eesti ettevõtja seisukohast

Otseinvesteeringusuhetel:

- Eesti ettevõtja kuulub kontserni, mille peakontor on registreeritud Rootsis. Eesti otseinvesteeriija on ühissettevõtja, kellel on kaks osanikku Soomes ja Rootsis ja kes on Eesti ettevõtjale kaudsed otseinvestorid.
- Eesti ettevõtja majandustegevust kontrollib **Soome** otseinvesteeriija, kes omab enamusosalust. Tema asukohariik kajastatakse alajaotuses 2.1.6.
- Eesti otsene tütar-ettevõtja on Leedus ja sidusettevõtja Lätis.
- Kaudselt omab Eesti sidusettevõtjat Küprosel ja kuna Läti sidusettevõtja omab tütar-ettevõtjat Ukrainas, siis kaudselt omab Eesti ka sidusettevõtjat Ukrainas.
- Otseinvestori X otsene sidusettevõtja asub Saksamaal ja kaudne sidusettevõtja Venemaal.
- Kuna Saksamaa sidusettevõtjal on Austrias tütar-ettevõtja, siis kaudselt omab ka otseinvestor X Austrias sidusettevõtjat.

Investeeringute kajastamine aruandevormil:

- Kuna Iirimaa asuvas ettevõtjas on otseinvesteeriija X osalus alla 20%, siis Eesti ettevõtja tehingud Iirimaa ja USA ettevõtjatega ei ole otseinvesteeringud ning need kajastatakse **teiste mitteresidentidega** toimunud tehingute alajaotustes.
- Kapitalivood otseinvesteeriija X, kaudsete otseinvestoritega Soomest ja Rootsiast ning samasse kontserni kuuluvate teiste ettevõtjatega Saksamaal, Austrias, Kasahstanis ja Venemaal kajastatakse alajaotustes **tehingud otseinvesteeriijatega ja samasse kontserni kuuluvate ettevõtjatega**.
- Kapitalivood sidusettevõtjatega Lätis, Küprosel ja Ukrainas ning tütar-ettevõtjaga Leedus kajastatakse alajaotustes **tehingud tütar(sidus)ettevõtjatega**.

TEGEVUSALADE KLASSIFIKAATOR

- A Põllumajandus ja kalandus
- C Kaevandamine ja turba tootmine
- D 1 Toiduainete ja jookide tootmine
- D2 Tekstiili- ja rõivatootmine
- D3 Puidutöötlemine ning puit- ja korktoodete tootmine
- D4 Koksi, puhastatud nafta ja põlevkivisaaduste ning tuumakütuse tootmine
- D5 Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine
- D6 Metallitootmine
- D7 Mehhaaniliste seadmete tootmine
- D8 Elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine
- D9 Raadio- televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine
- D10 Transpordivahendite tootmine
- D11 Muu töötlev tööstus
- E Elektrienergia-, gaasi-, auru- ja kuumaveevarustus
- F Ehitus
- G Hulgi- ja jaemüük
- H Hotellid ja restoranid
- I1 Maismaatransport, torutransport
- I2 Veetransport
- I3 Õhutransport
- I4 Transpordi abitegevused, reisibüroode tegevus
- I5 Posti- ja kullerteenistus
- I6 Telekommunikatsioon
- J1 Krediidiasutused ja rahaloomega seotud tegevus
- J2 Finantshaldustegevus
- J3 Kindlustus
- J4 Muu finantsvahendus
- K1 Kinnisvaraala tegevus
- K2 Arvutiteenindus
- K3 Teadus- ja arendustegevus
- K4 Äri- ja juhtimisalased konsultatsioonid
- K5 Valdusfirmade tegevus
- K6 Reklaamindus
- L Muu äritegevus